

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2024

aruandeaasta lõpp: 31.12.2024

nimi: EESTI TOIDUAINETÖÖSTUSE LIIT

registrikood: 80014737

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa,
Saku tn 15

postisihthnumber: 11314

telefon: +372 6509203, +372 6484621

faks: +372 6312718

e-posti aadress: info@toiduliit.ee

veebilehe aadress: www.toiduliit.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Tulemiaruanne	7
Raamatupidamise aastaaruande lisad	8
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	8
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	10
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	11
Lisa 5 Kapitalirent	12
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	12
Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	13
Lisa 8 Liikmetelt saadud tasud	14
Lisa 9 Tulu ettevõtlusest	15
Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	16
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	17
Lisa 12 Tööjõukulud	17
Lisa 13 Intressitulud	17
Lisa 14 Seotud osapooled	17
Aruande allkirjad	19
Vandeaudiitori aruanne	20

Tegevusaruanne

TEGEVUSARUANNE

Eesti Toiduainetööstuse Liit (Toiduliit) asutati 3. novembril 1993. aastal. Toiduliit on vabatahtliku liikmeksoleku alusel tegutsev mittetulundusühing, mis ühendab toiduainete tootmise ja töötlemisega tegelevaid eri tegevusalade liite, ettevõtjaid ning teisi selle tootmisharuga seotud juriidilisi isikuid.

Vastavalt 04.04.2024 volikogu otsusega olid 2024. aasta tegevusprioriteedid järgmised:

1. Tarbija ja avalikkuse usalduse tõstmine kodumaise toidutööstuse vastu
2. Töö seadusandlusega ja koostöö avaliku sektoriga
3. Uute liikmete värbamine
4. Koostöö kolmanda sektoriga
5. Erinevate projektide läbiviimine toetuste ja omarahastusega
6. Liidu esindamine ja huvide kaitsmine rahvusvahelistes organisatsioonides
7. Kutseõppe ja haridusvaldkonnaga tegelemine

Liikmete huvide esindamiseks ja kaitseks arendati 2024. aastal jõudsalt koostööd avaliku sektoriga, eelkõige Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi, Rahandusministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, Kliimaministeeriumi, Välisministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga ja nende allasutustega. Osaleti mitmetes toidutööstusi puudutavates nii elektroonilistes kui kohapeal diskussioonivoorudes ka EL tasemel – nii Euroopa toiduliidu FoodDrinkEurope-ga, kui ka teiste, eelkõige Põhjamaade ja Balti riikide toiduliitude töögruppidega.

2024.aastal jätkusid mõjud seoses 2022.aasta veebruaris alanud sõjaga Ukrainas. See tõi sektorile hulgaliselt väljakutseid, eelkõige jätkuvad tootmissisendite otsesed ja kaudsed mõjud läbi erinevate teiste sektorite. Samas võib välja tuua, et vaatamata sektorit tabanud mitmeaastastele kriisidele suutsid ettevõtted jätkuva kulude kasvu viia edasi tarbijahindadesse ning inflatsioon jätkus, kuid sektor lõpetas aasta kasumiga. Sektori majandustulemusi mõjutasid oluliselt hinnatõusu jätkumine, mis andis tagasilöögi tarbijakäitumises ning tarbijate hinnatundlikkusest tingituna tootmismahud sektoris vähenesid ca 3%.

Liikmesettevõtetele korraldati 2024. aastal vastavalt põhikirjale neli volikogu korralist koosolekut, millest kõik olid lahtised. Volikogu koosolekutel tutvustati muuhulgas liikmetele ja kohtuti korduvalt Kliimaministeeriumi esindajatega jäätmereformi teemal. Anti ülevaade Sotsiaalministeeriumi suhkrustatud toodete maksustamise eelnõust ning Toiduliidu seisukohtadest ja tegevustest sellise maksu vastu. Anti esmane ülevaade MAK Tööstuste investeeringute toetusmeetmest. Anti ülevaade liikmetele elektrist ja elektri varustuskindlusest Jaanus Uiga Kliimaministeeriumi asekanclerilt ning võrgulepingu tüüptingimuste taotluse avaliku konsultatsiooni sisust Heiko Heituri Gaasiliidu juhi poolt. Kõikide eelnõude osas koguti liikmetelt korduvalt tagasisidet ning esitati erinevatele ministeeriumitele.

Arendusnõunik Üllar Huik osales mitmetes erinevates innovatsiooniga seotud töörühmades ja aruteludes. Ta tutvustas liikmetele Innovatsioonitrepri drafti ning tema ettepanekul kutsuti Innovatsioonitrepri praktilist esitlust tegema Kati Rostfeldt Tööandjate Keskliidu arendusnõunikuna.

Kõikidel volikogu koosolekul anti ülevaade Toiduliidu konkreetsetest tegevustest ning põhjalik ülevaade erinevate ministeeriumide lõikes toimuvatest tegevustest, eelnõudest, regulatsioonidest, mis toiduvaldkonda puudutavad.

Ettevõtetele korraldati veebis erinevaid töökoosolekuid, ümarlaudu, infopäevi, seminare, koolitusi.

2024. aasta olulisimad projektid ja üritused olid:

- Turuarenduse toetuse raames viidi läbi järgmised projektid:
 - Osaleti ettevõtetega toidumessidel – 3 välismessi ühisstendi - World of Private Label Amsterdams, Gastro Helsingis ning GastroNord Stockholmis. Omarahastusega osaleti Eesti-siseselt Tallinna Toidumessil, suurimal grillipeol Grillfest Pärnus ning esitleti tootekonkursi Eesti Parim Toiduaine 2024 tooteid erinevatel suurimatel laatadel.
 - Korraldati PLMA Amsterdami ning Köln Anuga messikülastusreisid
 - Viidi läbi uute toodete (EPT 2024) ühine meediakampaania ning osaleti mitmel välisüritustel
- Teadmussirde toetuse abil korraldati erinevaid täiendkoolitused, tootearenduspäevi ja konverentse;
- Märtsis – aprillis viidi läbi 30. korda konkurss „Eesti Parim Toiduaine 2024“, 16. korda ka piirkondlik konkurss Eesti Parim Toiduaine Piirkonna Väikeettevõttelt
- Juunis viidi läbi koostöös kaubanduskettidega läbi Eesti Parim Toiduaine 2024 võitjate ühine teavituskampaania
- Aprillis toimus XVIII Toiduainetööstuse Aastakonverents 2024, kus muuhulgas autasustati tootekonkursi võitjaid ja võidutoote auhinna andis Presidendi abikaasa Sirje Karis;
- Jätkati lipumärgi kampaaniatega „Soeta eestimaist, toeta eestimaist“, kampaania toimus ka Eesti toidu kuu raames septembris 2024
- Septembris viidi läbi toidumessi raames 11. Koostöö konverents
- Septembris korraldas Toiduliit Tallinna Ettevõtluspäeva raames seminari „Tulevikutoit kui ettemõte“
- Jätkati koostöös METK, EPKK ja EMÜ-ga pikaajalise programmi „Toiduohutus“ ühishanke tegevusi – toiduteabe ja märgistuse infopäevad, õigusaktide infopäevad, avaldati trükised ja juhendmaterjale, korraldati konverentse
- Korraldati koostöös REM-ga veebis Avatud Tööstuste Nädal, valiti toidutööstuse Südamega Tegija, kelleks osutus Premia Tallinna Külmuhoonest AS-st Jaan Luks

Toiduliit on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja (EKTK), Eesti Tööandjate Keskliidu (ETTK) ning Euroopa toiduliidu Food Drink Europe liige. Nende organisatsioonide koostööpartnerina on Toiduliidu juhataja osalenud erinevate määruste ja seaduste aruteludel ja üritustel ning on töötanud välja ühiseid seisukohti. Samuti on Toiduliit olnud informatsiooni vahendaja rollis – liikmetele edastati küsimustikke ja arvamuse avaldamiseks ettepanekute projekte seaduseelnõude kohta ning infot koolituste, kontaktpäevade ja seminaride jms kohta.

Jätkati tugevat ja tihedat koostööd Euroopa Toiduliiduga FoodDrinkEurope ning Põhjamaade ja Baltikumi toiduliitudega.

Jätkati koostööd nii PTA, TKA, PRIA, EAS, EPKK, erinevate ministeeriumide kui ka Kaupmeeste Liiduga, Vee-ettevõtete Liidu, Info- ja

tehnoloogia Liiduga, Plastiliiduga, Keemiatööstuse Liiduga, Trüki ja Pakenditööstuse Liiduga. Koostöös Kutsekojaga hallatakse valdkonna kutsestandardeid ning osaletakse OSKA tööjõu ja – oskuste jätkuuringu monitoorimisel ja uuendamisel.

Regionaalministeeriumi eestvedamisel jätkati väga aktiivselt eelkõige põllumajanduse ja kalanduse arengukava 2035 ning ÜPP toetusmeetmete väljatöötamisega, jätkati Maaelu arengukava 2020+ (MAK 2020+) juhtkomitees. Samuti osaleti Mahemajanduse programmi nõukogus, Põllumajandus- ja Toiduameti kliendikojas ja tegeleti võimalike erinevate seaduste muudatustega (kogu Green Deal ja Talust taldrikule strateegia, Toiduseadus, akrüülamiidide piirmäärade määrus, märgistamise kobardokument, toiduga kokkupuutuvate materjalide juhendmäärus ja juhendid jms).

Kliimaministeeriumis tegeleti keskkonnanalase seadusandluse muudatustega, eelkõige Jäätme- ja pakendiseaduse eelnõuga, SUP direktiivi ülevõtmise ettevalmistustega, Ressursitõhususe toetusmeetme väljatöötamise ja jäätmereformi väljatöötamiskavatsuse tagasisidestamisega, mis meie sektori jaoks on üliolulise tähtsusega alusdokument.

Välisministeeriumiga tehti koostööd saatkondade tasemel ning tegeleti ekspordi temaatikaga koos välisdiplomaatia ja äridiplomaatia osakonnaga. Osaleti nende poolt korraldatavatel partnerpäevadel, töökohtumistel.

Lisaks töötati välja liidu ekspordistrateegia ja -model sisenemiseks eelkõige kolmandatele, arenevatele turgudele ning tehti tihedat koostööd EIS-ga.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eestvedamisel osaleti mitmetes erinevates ekspordi ja innovatsiooni puudutavates töörühmades ning löödi kaasa erinevate tegevuskavade väljatöötamisel. Osaletakse tööstuspoliitika Rohelise Raamatu töögrupis ning ollakse Tööstus 2035 arengugrupi ning ekspertgrupi liige. Samuti tehti koostööd Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega erinevate eksporditegevuste tegevuskava väljatöötamisel ja kinnitamisel sektorile.

Juba aastaid tagasi puhkenud koroonaviiruse puhang tõi kaasa majanduses, sh toidusektoris väga ebastabiilse ja ebatavalise aja, suutis sektor kiiresti taastuda ning jätkas toidutootmist tavapäraselt, siis 2022.a. veebruaris puhkenud sõja mõjud on endiselt tõsiseks väljakutseks sektorile toimetulekul. Lisandunud maksumõjusid nii ettevõtetele kui tarbijatele ja erinevate toorainete hinnatõusud, lisandunud madalaim tarbijate ja toidutööstuste kindlustunde indeks, on vähenenud ettevõtete konkurentsivõime nii sise- kui välisturgudel. Tingituna tarbijate valikutest ja hinnatundlikkusest on Eesti toodete eelistus ajalooliselt madalaimal tasemel (Emori Tarbijate ostukäitumise uuringu andmetel eelistab hoiakuliselt 67% tarbijatest ostul Eesti tooteid). Nii on osadel ettevõtetel endiselt käibevahendite puudus, mõned Toiduliidu ettevõtted on kulude kontrolli eesmärgil vähendanud kõiki kaudseid kulusid, mh loobunud liikmelisusest liitudes, sh toiduliidus (näiteks DGM Shipping OÜ) ning mõned sattunud ka majanduslikesse raskustesse, näiteks Saaremaa Lihatööstus OÜ. Samas on tänu hindade vastavusse viimisega sektori kasum taastunud, mis eelnevatel kriisiaastatel oli olulisel määral vähenenud. Ka Toiduliit täitis 2024.aastal vaatamata erinevatele raskustele pea 100%-lt tegevuskava, viies planeeritud tegevused, sündmused, koolitused, täies mahus ellu.

Kriisid maailmas ja keeruline geopoliitiline olukord mõjutab endiselt sektorit ja kriisi mõjusid ei osata veel lähiajaks prognoosida ega hinnata ja need võivad endiselt mõjutada ka Toiduliidu finantstulemusi. Seoses riigi kärpekavaga on Regionaalministeeriumi eelarvest rahastatav Turuarendustoetus sattunud kärke alla, mis võib negatiivselt mõjutada ettevõtete eksporditegevusi ja uute partnerite leidmist välisturgudel, sest Turuarendustoetuse raames projektide läbiviimisel, kus toetuse saamise eelduseks on kasusaajad ettevõtted ja nende poolt ettenähtud omafinantseeringu osamaksed ületavad ettevõtete taluvuspiiri ja võimalused. Samas on Toiduliidul erinevate projektide ja tegevuste puhul reegel, et kui ei ole tegevusi, ei kaasne sellega ka kulusid. Toiduliidu eelarve on pigem koostatud konservatiivselt ja põhimõttel, et liidu tegevbüroo peab kulude osas hakkama saama ka ainult liikmemaksude summaga. Sektori ettevõtted on muutunud ebastabiilse majanduskeskkonna tõttu ettevaatlikumaks, investeerivad pigem ettevaatlikult, kuigi seoses erinevate kohustustega näiteks roheleppest, erinevatest keskkonnanõuetest karmistumisest tingituna, on vajadus investeeringuteks jätkuvalt tõusmas. Suurimaks probleemiks lisaks jätkuval majanduskriisile on saamas Vabariigi Valitsuse otsused erinevate kaudsete kulude ja lisamaksude lisamisega sektori ettevõtetele. Nii on Kliimaministeerium välja töötanud jäätmereformi, kus nähakse ette olulisi kohustusi toidu- ja joogisektori ettevõtetele, k.a. Toiduliidu liikmetele. Jätkuvalt valitses sektoris tööjõupuudus, mis koos hinnatõusudega tõi kaasa palgasurve. Jätkuva majanduskriisi ja sellest tingitud mõjudega ettevõtetele, võib ette tulla ettevõtete majanduslikke raskusi (ja isegi pankrotte), mis võib mõjutada Toiduliidu liikmemaksude laekumisi eelarvesse ja erinevate tegevuste omafinantseeringute katmist ja maksmist. Mõjude vähendamiseks tehakse pidevat koostööd riigiasutustega, pakutakse välja erinevaid toetusmeetmeid, mis aitaksid liidu ettevõtetel (ja kogu sektori ettevõtetel) kriisimõjusid leevendada ning vajalikke investeeringuid katta. Samuti värvatakse uusi liikmeid.

Toiduliidu projektitegevused koonduvad aasta esimesse ja teise poolde, kuna osad toetustaotlused esitatakse I kvartalis ning toetuse saamine selgub II kvartalis. Seega rahavoogude plaanis on suurim väljaminek pigem aasta 1. ja 2. kvartalis, toetusrahad laekuvad aga vastavalt erinevatele toetusmeetmetele jooksvalt ja/või aasta lõpus. Sageli tehakse kulud erinevatele tegevustele eelneva(te)l aasta(tel)l ja tulu saadakse peale kuludokumentide kinnitamist, mis võib olla konkreetse eelarve aasta rahavoogudega nihkes.

Olulised keskkonnanalased mõjud puuduvad Toiduliidu tegevustes. Pigem on need läbi erinevate keskkonnameetmete, mida aidatakse koostööpartnerina välja töötada, positiivsed.

Majandusaastal ja aruande koostamise perioodil valuutakursside, intressimäärade ja börsikursside muutmisega seonduvad riskid aruandele olulist mõju ei avaldanud, puuduvad neid riske kandvad varad ja kohustused. Samas teeniti tähtajalistelt hoiustelt arvestatavat intresse, mille laekumised jäävad 2025.aastasse.

2024.aastal liitus Toiduliiduga 5 uut ettevõtet – Lõuna Pagarid AS, Vinkymon OÜ, Linnamäe Lihatööstus AS, TOHI Distillery OÜ, Sunfly OÜ. Toiduliidu liikmeteks oli 31.detsembri 2024 seisuga 67 liiget, nendest 65 otseliiget ning 2 erialaliitu.

2025. aastal on plaanis jätkata toiduainetööstussektori huvide esindamist (koostöö erinevate ministeeriumitega, nende allasutustega ja muude valdkonnaga seotud asutustega kolmandast sektorist) ning oma valdkonna osas teavitustöö tegemist. Kindlasti soovime jätkata kampaniaga „Toeta eestimaist, soeta eestimaist“ tarbijatele ja kutsudes üles ettevõtteid lipumärki kasutama oma toodetel. Lisaks jätkatakse PR tegevustega toidutööstuse maine tõstmise osas üldiselt. Osaletakse riigihangetes, et jätkata tegevuste elluviimisega toiduvaldkonnas ning müügiendenduse valdkonnas. Samuti jätkatakse ühisstendide korraldamist Turuarendustoetusest rahastatavate projektidena. Lisaks ekspordi edendamiseks tehakse tihedat koostööd EIS ja VÄM Äridiplomaatia osakonnaga.

Toiduliidu liikmete heaks loodetakse läbi hankepartnerluse lisaks toiduainetööstust puudutava teabe edastamisele ka koostööd Maaelu Teadmiskeskusega (METK) erinevate erialaste täiendkoolituste, infopäevade, konverentside korraldamisega. Lisaks viiakse liikmete huvidest lähtuvalt läbi ühise omarahastusega mitmeid turu-uuringuid. Jätkatakse ka toidu standardimise alast tegevust TK-1 standardimise töögrupis. Liitu

esindatakse jätkuvalt rahvusvahelistes organisatsioonides.

Liidu liikmete arvu loodetakse 2025. aastal suurendada vähemalt 5 ettevõtte võrra.

2024. aastal moodustus MTÜ Eesti Toiduainetööstuse Liidu tulu järgmiselt:

* Tulu ettevõtlusest 240 535 (2023: 183 973) eurot

* Annetused ja toetused 318 732 (2023: 331 408) eurot

* Liikmetelt saadud tasud 205 820 (2023: 194 917) eurot

MTÜ Eesti Toiduainetööstuse Liidu aruandeaasta tulem oli 137 592 eurot.

Keskmine töötajate arv majandusaastal oli 3. Juhatus koosneb 1 liikmest. Juhatuse liikmele maksti aruandeperioodil tasusid 54 000 (2023: 48 000) eurot.

	2023	2024
Tulud	710 299	765 087
Brutokasumi määr %	7,44	13,36
Tulem	80 563	137 592
Puhasrentaablus %	11,34	17,98
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	27,79	55,75
ROA %	6,07	9,55

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Brutokasumimäär (%) = brutokasum/ müügitulu * 100

Puhasrentaablus (%) = puhaskasum/ müügitulu * 100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara/ lühiajalised kohustused

ROA (%) = puhaskasum/ varad kokku * 100

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 344 164	1 156 836	
Nõuded ja ettemaksed	74 378	142 690	2
Kokku käibevarad	1 418 542	1 299 526	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	22 139	27 813	4
Kokku põhivarad	22 139	27 813	
Kokku varad	1 440 681	1 327 339	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	2 928	2 774	5
Võlad ja ettemaksed	22 518	43 994	6
Kokku lühiajalised kohustised	25 446	46 768	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	15 027	17 955	5
Kokku pikaajalised kohustised	15 027	17 955	
Kokku kohustised	40 473	64 723	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	1 262 616	1 182 053	
Aruandeaasta tulem	137 592	80 563	
Kokku netovara	1 400 208	1 262 616	
Kokku kohustised ja netovara	1 440 681	1 327 339	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	205 820	194 917	8
Annetused ja toetused	318 732	331 408	7
Tulu ettevõtlusest	240 535	183 973	9
Muud tulud	0	1	
Kokku tulud	765 087	710 299	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-471 557	-439 733	10
Mitmesugused tegevuskulud	-51 158	-95 812	11
Tööjõukulud	-133 152	-120 555	12
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-5 674	-740	4
Muud kulud	-1 337	-599	
Kokku kulud	-662 878	-657 439	
Põhitegevuse tulem	102 209	52 860	
Intressitulud	36 500	27 703	13
Intressikulud	-1 117	0	
Aruandeaasta tulem	137 592	80 563	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

EESTI TOIDUAINETÖÖSTUSE LIIT raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardi nõuetele, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel arvelduskontode jääke, samuti lühiajalisi tähtajalisi hoiuseid, mille kasutamisel ei esine olulisi piiranguid.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühiajalised nõuded kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid nende finantsvarade väärtuse languse osas. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad alla nendest eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni. Väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 959 eurot.

Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 959 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku varana (varude koosseisus) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektide amortiseeritav osa (s.o soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahe) amortiseeritakse kulusse objekti kasuliku eluea jooksul. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse. Sel juhul suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Allahindluse tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kulu vähendamisena.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	3
Muu inventar	4

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse lineaarselt rendiperioodi jooksul kuludes.

Finantskohustised

Finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Tulud

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Sisseastumismaksud

Sisseastumismaksud kajastatakse tuluna perioodi jooksul, mil liikmed eeldatavalt saavad ühingu liikmeks.

Liikmemaksud

Liikmemaks, mis ei anna liikmetele täiendavaid soodustusi, kajastatakse tuluna hetkel, kui selle laekumine on praktiliselt kindel, võttes arvesse perioodi, mille eest see on tasutud. Liikmemaks, mis annab liikmetele täiendavaid soodustusi (võimalus osta kaupu soodsama hinna eest), kajastatakse tuluna soodustuste kasutamise eeldatava perioodi jooksul.

Seotud osapooled

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. Seotud osapooled on:

- ettevõtte juhatus;
- Ettevõtte tegevjuhtkond;
- Ettevõtte juhtkogu- ja volikogu,
- Eelnevalt kirjeldatud isikutega seotud ettevõtted;
- Eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või potentsiaalsete kohustustena.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Kasumiaruandes kajastatakse kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemad eraldi.

Sihtfinantseerimisega seonduvad tulud ja kulud kajastatakse kasumiaruandes eraldi kirjetel "Sihtfinantseerimise tulu/kulu".

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	8 685	8 685	
Ostjatelt laekumata arved	18 685	18 685	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-10 000	-10 000	
Nõuded seotud osapoolte vastu	913	913	14
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3 149	3 149	3
Muud nõuded	57 796	57 796	
Intressinõuded	23 820	23 820	
Viitlaekumised	33 976	33 976	
Ettemaksed	3 835	3 835	
Tulevaste perioodide kulud	1 419	1 419	
Muud makstud ettemaksed	2 416	2 416	
Kokku nõuded ja ettemaksed	74 378	74 378	
	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	19 031	19 031	
Nõuded seotud osapoolte vastu	3 255	3 255	14
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	993	993	3
Muud nõuded	114 476	114 476	
Viitlaekumised	114 476	114 476	
Ettemaksed	4 935	4 935	
Tulevaste perioodide kulud	3 419	3 419	
Muud makstud ettemaksed	1 516	1 516	
Kokku nõuded ja ettemaksed	142 690	142 690	

2024 aasta viitlaekumised 33 976 (2023: 114 476) eurot moodustavad järgmised projektidega seotud nõuded, mille toetused laekuvad 2025 aastal:

- * PRIA - 15 900 (2023: 109 867) eurot
- * EIS(SFOS) - 14 076 (2023: 4 609) eurot
- * TalTech - 4 000 (2023: 0) eurot

2024 aasta tulevaste perioodide kulu 1 419 (2023: 3 419) eurot kajastab ettemakstud rendimakseid.

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2024		31.12.2023	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		150		867
Käibemaks	44			2 192
Üksikisiku tulumaks		3 035		2 700
Sotsiaalmaks		5 487		5 383
Kohustuslik kogumispension		325		303
Töötuskindlustusmaksed		390		364
Ettemaksukonto jääk	3 105		993	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	3 149	9 387	993	11 809

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

					Kokku
	Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2022					
Soetusmaksumus	0	1 256	1 256	7 598	8 854
Akumuleeritud kulum	0	0	0	-7 598	-7 598
Jääkmaksumus	0	1 256	1 256	0	1 256
Ostud ja parendused	27 297	0	27 297	0	27 297
Amortisatsioonikulu	-426	-314	-740	0	-740
31.12.2023					
Soetusmaksumus	27 297	1 256	28 553	7 598	36 151
Akumuleeritud kulum	-426	-314	-740	-7 598	-8 338
Jääkmaksumus	26 871	942	27 813	0	27 813
Amortisatsioonikulu	-5 360	-314	-5 674	0	-5 674
31.12.2024					
Soetusmaksumus	27 297	1 256	28 553	0	28 553
Akumuleeritud kulum	-5 786	-628	-6 414	0	-6 414
Jääkmaksumus	21 511	628	22 139	0	22 139

Aruandeperioodil on amortiseerunud põhivara maha kantud 7 598 euro eest.

Lisa 5 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2024	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
SEB Liising	17 955	2 928	15 027	3 kuu euribor + 1.85%	EUR	2026
Kapitalirendikohustised kokku	17 955	2 928	15 027			

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
SEB Liising	20 729	2 774	17 955	3 kuu euribor + 1.85%	EUR	2026
Kapitalirendikohustised kokku	20 729	2 774	17 955			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2024	31.12.2023
Masinad ja seadmed	21 511	26 871
Kokku	21 511	26 871

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	6 197	6 197	
Võlad töövõtjatele	6 712	6 712	
Maksuvõlad	9 387	9 387	3
Muud võlad	222	222	
Muud viitvõlad	222	222	
Kokku võlad ja ettemaksed	22 518	22 518	

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	21 571	21 571	
Võlad töövõtjatele	6 507	6 507	
Maksuvõlad	11 809	11 809	3
Muud võlad	107	107	
Muud viitvõlad	107	107	
Saadud ettemaksed	4 000	4 000	
Tulevaste perioodide tulud	4 000	4 000	
Kokku võlad ja ettemaksed	43 994	43 994	

Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2022	Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	31.12.2023
	Nõuded			Nõuded
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Sihtfinantseerimine PRIA MAK 1.1	12 120	29 709	-25 982	8 393
Sihtfinantseerimine PRIA PIP	0	74 465	-115 392	40 927
Sihtfinantseerimine PRIA	0	110 206	-170 752	60 546
Strateegiakeskus	0	1 500	-1 500	0
Teadusagentuur ETAG	7 119	17 476	-10 357	0
Teadusagentuur EIS	0	2 815	-7 425	4 609
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	19 239	236 171	-331 408	114 475
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	19 239	236 171	-331 408	114 475
	31.12.2023	Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	31.12.2024
	Nõuded			Nõuded
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Sihtfinantseerimine PRIA MAK 1.1	8 393	21 118	-12 725	0
Sihtfinantseerimine PRIA PIP	40 927	93 851	-68 824	15 900
Sihtfinantseerimine PRIA	60 546	266 562	-206 016	0
Strateegiakeskus	0	1 500	-1 500	0
Teadusagentuur EIS	4 609	200	-9 667	14 076
TalTech	0	16 000	-20 000	4 000
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	114 475	399 231	-318 732	33 976
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	114 475	399 231	-318 732	33 976

* Tuluna kajastatud sihtfinantseerimine 2024 PRIA Turuarendusprojektide lõikes 206 016 eurot on järgmine:

114 941 € - Private Label

40 000 € - Gastro Mess Helsinki

48 317 € - GastroNord Mess Stockholm

2 759 € - Seal Mess Pariis

* Tuluna kajastatud sihtfinantseerimine 2024 PRIA MAK 1.1 ja PIP PRIA MAK 1.1 Teadmussiire projektide lõikes 81 549 eurot:

3 100 € - Pakendijäätmete käitlemine

68 824 € - Toiduohutuse õigusaktide infopäev PIP

1 386 € - Kuidas jõuda läbimurdeliste ideedeni

8 239 € - Tootearenduspäevad

* Tuluna kajastatud sihtfinantseerimine 2024 Strateegiakeskus projektide lõikes 1 500 eurot on järgmine:
1 500 € - Eesti Parim Toiduaine

* Tuluna kajastatud sihtfinantseerimine 2024 Teadusagentuur EIS projektide lõikes 9 667 eurot on järgmine:
9 667 € - Arendusnõunik

* Tuluna kajastatud sihtfinantseerimine 2024 TalTech projektide lõikes 20 000 eurot on järgmine:
20 000 € - Roheoskused

* Tulevaste perioodide tuluna kajastatud sihtfinantseerimine 2024, millede laekumine toimub 2025 aastal:
15 900 € - Toiduohutus PRIA MAK 1.1 PIP
14 076 € - Arendusnõunik EIS
4 000 € - Roheoskused Taltech

Toetuse andjatel on tegevustoetuse andjana kolme aasta jooksul peale toetuse kasutamise aruande esitamist õigus hinnata eraldatud toetuse kasutamist, sh vastavust lepingule ja asjakohastele õigusaktidele, sihipärasust ja otstarbekust. Kui toetuse kasutamise rikkumine või aruande puudus tuvastatakse eri- või audiitorkontrolli käigus, on toetuse andjal, sõltumata aruande esitamise tähtpäevast, õigus nõuda igal ajal täpsustatud aruande esitamist, kogu või osa toetuse tagastamist või kasutada muid õiguskaitsevahendeid.

Juhtkonna hinnangul on toetuse kasutamise tingimused täidetud ning toetuse osaline või täielik tagastamine ei ole tõenäoline.

Lisa 8 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2024	2023
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	205 700	194 767
Sisseastumistasud	120	150
Kokku liikmetelt saadud tasud	205 820	194 917

Lisa 9 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2024	2023
Toiduainetööstuse maine	0	5 010
Toidukonkurss Eesti Parim Toiduaine	51 016	47 876
Mitmesuguste projektide läbiviimine	0	1 006
Biofach projekt	0	8 950
Reklaamiteenus	14 481	12 550
Private Label	44 895	37 278
Private Label Chicago	0	20 182
Uuring Jaekaubandusseire	3 550	4 350
Jämeda laat	0	2 000
Koostöö konverents	2 960	2 830
Lipukampaania	1 510	1 250
Uuring Jaeseire	7 106	7 475
Biofach	0	24 249
Food Fest	9 396	8 967
Gastro mess Helsinki	34 184	0
Degusteerimine - laat	13 313	0
Magusamaksu õiguslikkuse analüüs	38 572	0
Seal Mess Pariis	3 446	0
GastroNord mess Stockholm	16 106	0
Kokku tulu ettevõtlusest	240 535	183 973

Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2024	2023
SIAL´mess	5 544	0
Seminarid, teabepäevad	1 983	661
Private Label	143 852	128 227
Degusteerimised laadal	9 722	8 048
Gastro Mess Helsingi	66 766	0
Toidumess	8 542	0
Turundusteenus	22 390	18 324
Gastro Nord mess Stockholm	58 155	0
Muude projektide otsesed kulud	13 494	11 664
Koostöö konverents	1 868	1 500
Roheoskused	5 000	0
Tootearenduspäevad	5 110	8 868
Kuidas jõuda läbimurdelise ideeni	1 390	0
Grillfest	6 500	2 357
Aastakonverents + PT MAK 1.1	43 856	55 241
Food Fest	0	8 070
Toidu sensoorne analüüs	0	4 342
Biofach projekt	0	21 610
Private Label Chicago	0	72 931
Toiduohutuse õigusaktide infopäev PIP	17 816	54 266
Lipukampaania	8 058	19 842
Jaeseire uuring	6 700	5 970
Jaekaubanduse seire	3 200	3 970
Anuga Trade	0	9 018
Pakendite infopäev	990	1 124
Magusamaksu õiguslikkuse analüüs	38 791	0
Eesti Parim Toiduaine	1 830	3 700
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	471 557	439 733

2024 projektid on finantseeritud sihtotstarbelise finantseeringuga 416 676 (2023: 393 878) eurot.
Projektides osalejate poolt on tasutud 240 535 (2023: 183 973) eurot.

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2024	2023
Üür ja rent	6 264	6 158
Energia	3 221	3 053
Elektrienergia	234	216
Kütus	2 987	2 837
Mitmesugused bürookulud	5 570	8 698
Lähetuskulud	6 427	8 837
Koolituskulud	0	5 260
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	10 000	0
Kasutusrent	0	6 252
Liikmemaksud	7 732	7 643
Andmeside	3 127	978
Esinduskulud	4 007	41 538
Muud	4 810	7 395
Kokku mitmesugused tegevuskulud	51 158	95 812

Lisa 12 Tööjõukulud (eurodes)

	2024	2023
Palgakulu	99 516	90 101
Sotsiaalmaksud	33 636	30 454
Kokku tööjõukulud	133 152	120 555
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	3	3

Lisa 13 Intressitulud (eurodes)

	2024	2023
Intressitulu hoiustelt	36 500	27 695
Muud intressitulud	0	8
Kokku intressitulud	36 500	27 703

Lisa 14 Seotud osapooled (eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2024	31.12.2023
Juriidilisest isikust liikmete arv	67	63

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2024	31.12.2023
Nõuded ja ettemaksed		
Asutajad ja liikmed	913	3 255
Kokku nõuded ja ettemaksed	913	3 255

MÜÜDUD	2024		2023	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Asutajad ja liikmed	0	81 964	0	68 686
Kokku müüdnud	0	81 964	0	68 686

OSTETUD	2024		2023	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Asutajad ja liikmed	3	5 324	69	9 078
Kokku ostetud	3	5 324	69	9 078

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2024	2023
Arvestatud tasu	54 000	48 000

Juhatusel liikme tagasikutsumisel mõjuva põhjuseta makstakse kompensatsiooni 6 kuu ulatuses.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 10.03.2025

EESTI TOIDUAINETÖÖSTUSE LIIT (registrikood: 80014737) 01.01.2024 - 31.12.2024 majandusaasta aruande andmete õigsust on digitaalselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
SIRJE POTISEPP	Juhatuse liige	11.03.2025

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

EESTI TOIDUAINETÖÖSTUSE LIIT üldkoosolekule

Oleme üle vaadanud EESTI TOIDUAINETÖÖSTUSE LIIT raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2024, nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta koostatud tulemiaruanne ning raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet. Ülevaadatud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 6 kuni 18.

Juhtkonna vastutus raamatupidamisaruannete eest

Juhtkond vastutab selle eest, et see raamatupidamise aastaaruanne koostatakse ja esitatakse õiglaselt kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks sellise raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis on vaba olulisest, kas pettusest või veast tingitud väärkajastamisest.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kokkuvõtte raamatupidamise aastaaruande kohta. Ülevaatus viidi läbi kooskõlas ülevaatusse töövõtude rahvusvahelise standardiga (ISRE) (Eesti) 2400 (muudetud) *Möödunud perioodide finantsaruannete ülevaatamise teenus*. ISRE (Eesti) 2400 (muudetud) nõuab meilt kokkuvõtte tegemist selle kohta, kas me oleme saanud teadlikuks millestki, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaaruanne tervikuna ei ole kõigis olulistel osades koostatud kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Selle standardi kohaselt oleme ka kohustatud järgima asjassepuutuvaid eetikanoodeid.

Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kooskõlas ISRE (Eesti) 2400-ga (muudetud) on piiratud kindlust andev töövõtt. Ülevaatus käigus viiakse läbi protseduurid, mis eelkõige tähendab järelepäringute tegemist juhtkonnale ja teistele isikutele majandusüksuses (nagu asjakohane) ja analüütiliste protseduuride rakendamist, ning hangitud tõendusmaterjali hindamist.

Ülevaatus käigus läbiviidud protseduurid on palju vähem mahukad kui rahvusvaheliste auditeerimise standarditega kooskõlas tehtud auditi käigus läbiviidud protseduurid. Seetõttu ei avalda me nende finantsaruannete kohta auditiarvamust.

Kokkuvõtte

Ülevaatus põhjal ei saanud me teadlikuks millestki sellisest, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaaruanne ei esita kõigis olulistel osades õiglaselt EESTI TOIDUAINETÖÖSTUSE LIIT finantsseisundit seisuga 31.12.2024 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Muu asjaolu

Oleme üle vaadanud EESTI TOIDUAINETÖÖSTUSE LIIT raamatupidamise aastaaruande esmakordselt, 31.12.2023 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruande auditeeris teine audiitor, kes väljastas 28.03.2024 modifitseerimata sõltumatu vandeaudiitori aruande.

/digitaalselt allkirjastatud/

Alar Heinaste

Vandeaudiitori number 143

Strata Audit OÜ

Auditoorteevõtja tegevusloa number 302

Mustamäe tee 60, Tallinn, Harju maakond, 12916

11.03.2025

Audiitorite digitaalallkirjad

EESTI TOIDUAINETÖÖSTUSE LIIT (registrikood: 80014737) 01.01.2024 - 31.12.2024 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ALAR HEINASTE	Vandeaudiitor	11.03.2025

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	EMTAK versioon	Põhitegevusala
Muude ettevõtjate ja tööandjate organisatsioonide tegevus	94119	EMTAK 2025	Jah